

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1198/2019
19.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Соње Павловић, Драгана Аћимовића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Станојевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 229/19 од 08.07.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 723/19 од 07.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2019. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Станојевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 229/19 од 08.07.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 723/19 од 07.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К 229/19 од 08.07.2019. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ, па је осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 4 месеца, коју ће издржати по правноснажности пресуде, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 24.06.2019. године па надаље.

Истом пресудом обавезан је окривљени да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 723/19 од 07.10.2019. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Станојевића и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, због повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеном изрећи блажу казну или да побијане пресуде укине и врати на поновни поступак, а окривљеном, који још није упућен на издржавање казне, укине притвор.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се захтевом браниоца окривљеног истиче да је одлуком о казни учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 55. КЗ, јер је као отежавајућа околност узета ранија осуђиваност окривљеног иако се према наведеној одредби та околност може узети као отежавајућа ако од раније осуде није прошло више од 5 година.

Одредбом, још увек важећег члана 55. КЗ који се примењује од 01.01.2006. до 30.11.2019. године, прописано је да суд када одмерава казну учиниоцу за кривично дело које је учинио после издржане, опроштене или застареле казне или ослобођења од казне, по протеку рока за опозивање условне осуде или после изречене судске опомене, може ту околност узети као отежавајућу, ценећи при томе посебно тежину раније учињеног кривичног дела, да ли је раније дело исте врсте као и ново дело, да ли су оба дела учињена из истих побуда, околности под којима су дела учињена и колико је времена протекло од раније осуде, односно од изречене, опроштене или застареле казне, ослобођења од казне, од протекла рока за опозивање условне осуде или од изречене судске опомене.

Како према напред цитираној законској одредби која се односи на поврат, а која је била на снази како у време предузимања радњи извршења кривичног дела у питању тако и у време пресуђења, суд може повратнику ту околност узети као отежавајућу, неvezано за протек времена од раније осуде, то су неосновани наводи захтева да је у конкретном случају учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 55. КЗ. Наиме, стоји чињеница да је према Закону о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 35/19 од 21.05.2019. године који ступа на снагу 01.12.2019. године), чланом 55. у ставу 1. прописано да ће суд, ако је учинилац кривичног дела учињеног са умишљајем раније осуђен за умишљајно кривично дело, ту околност узети као отежавајућу, ако од раније осуде или издржане казне није протекло пет година. Међутим, како је реч о одредби која ступа на снагу тек 01.12. 2019. године, иста је по

налажењу Врховног касационог суда, без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, те је наводе браниоца у погледу наведене повреде закона оценио као неосноване.

У вези са истакнутом повредом закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, бранилац у захтеву наводи да је првостепени суд погрешно применио и члан 56. став 1. тачка 1) КЗ, јер првостепени суд није ценио то што је кривично дело остало у покушају као разлог за ублажавање казне, док је са друге стране као отежавајућа околност узета чињеница која представља обележје кривичног дела - да окривљени није добровољно одустао од извршења кривичног дела, већ је затечен од стране полиције, на који начин указује на повреду члана 54. став 3 КЗ.

Одредбом члана 56. став 1. тачка 1) КЗ, прописано је да суд може учиниоцу кривичног дела изрећи казну испод границе прописане законом или блажу врсту казне, кад закон предвиђа да се казна може ублажити.

Члан 204. став 1. тачка 1) КЗ прописује да ће се учинилац дела крађе (члан 203) казнити затвором од једне до осам година, ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, касе, ормана или других затворених просторија или савлађивањем механичких, електронских или других већих препрека.

Полазећи од цитираних законских одредби, а како је окривљени првостепеном пресудом, због извршеног кривичног дела тешка крађа у покушају из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 30. КЗ осуђен на казну затвора затвора у трајању од 1 године и 4 месеца, дакле у границама прописаним за предметно дело, те како је одредбом члана 56. став 1. тачка 1) КЗ прописана могућност да се казна ублажи када је законом прописано, док је чланом 30. став 2. КЗ прописано да се окривљени за покушај може казнити казном прописаном за то кривично дело или ублаженом казном, то по налажењу Врховног касационог суда, суд нема обавезу да казну ублажи у конкретном случају, па су и ови наводи браниоца оцењени као неосновани.

Наиме, као што је већ наведено, кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ чини учинилац дела крађе (члан 203), ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, касе, ормана или других затворених просторија или савлађивањем механичких, електронских или других већих препрека, док кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ чини лице које туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Покушај кривичног дела крађе је кажњив и постоји у случају када је започето одузимање туђе покретне ствари, односно када је започета – покушана радња прекидања дотадашњег притежаоца на покретној ствари, али та радња (одузимања туђе покретне ствари) није довршена и није успостављено притежање на тој ствари од стране извршиоца дела.

Имајући у виду да из напред наведеног произилази да чињеница да је окривљени затечен од стране полиције приликом извршења дела, не представља обележје кривичног дела у питању, Врховни касациони суд налази да су неосновани и наводи захтева којима бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 54. став 3. КЗ.

Поред наведеног бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и да првостепени суд није на адекватан начин ценио отежавајуће и олакшавајуће околности, као и да је утврдио отежавајуће околности које закон не познаје – да окривљени не схвата значај дела, те да је признање окривљеног требао да цени као олакшавајућу околност, а којим наводима се по налажењу Врховног касационог суда, указује на повреду члана 441. став 1. ЗКП. Такође, у поднетом захтеву бранилац указује на повреду члана 447. ЗКП учињену у другостепеном поступку.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 441. став 1. и 447. ЗКП, то се Врховни касациони суд у оцену ових навода није упуштао.

Врховни касациони суд се није упуштао ни у оцену истакнуте повреде члана 21. Устава РС, будући да када се захтев за заштиту законитости подноси због повреде права и слободе зајамченог Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, та повреда мора бити утврђена одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права и таква одлука, сходно одредби члана 484. ЗКП, мора бити достављена уз захтев за заштиту законитости, што у конкретном случају није учињено.

Из напред наведених разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на коју је указано захтевом за заштиту законитости, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић,с.р.**